

Loge:

HOMO WAGNERIANUKSESTA

Wagnerin perusvikana ovat yleensä aina olleet wagneriaanit, toteaa Egon Friedell Uuden ajan kulttuurihistoriasaan, kirjoittaessaan sympaattisesta wagneriaanista (ja Wagnerin väyvästä) Houston Stewart Chamberlainista. Friedellin rabulistinen hyperbolismi osuu, kuten Friedellin rabulistiset hyperbolismit (ja usein myös hänen hyperbolistiset rabulisminsa) yleensä, naulan kantaan. Wagnerissakin on välillä tekemistä, ja sitten vielä nämä pikkuwagnerit! Kukapa sen paremmin tietäisi kuin wagneriaani? Kuten Egon Friedell.

Nyt kun Suomi on ensimmäisen Ringinsä myötä vihdoin astumassa nk. Wagner-aikaan ja wagnerianismi levittää lonkeroitaa pohjoiseen lintukotoomme, voi olla aiheellista hieman tarkastella wagneriaanien kirjavaa faunaa ja hullunkurisia alalajeja. Alla muutamia tyypillisimpiä oireyhtymiä.

Puristi: alalajeista se perinteisin, etten sanoisi klassisin. Näkee Wagnerin museona tai pikemminkin mausoleumina, jonka pölykin on pyhää. Varsinkin pöly. "Väärään" aikakauteen tai paikkaan sijoittuva esitys aiheuttaa puristille ahdistusta, apopleksiaa ja amokkia, muun yleisönsosan suunnattomaksi riemuksi.

Yliopistowagneriaani: on oivaltanut, ettei Wagner suinkaan ole musiikkia vaan tiedettä. Niinpä Wagnerin oopperat tulisi varata yksinomaan akateemisiin tutkimustarkoituksiin, jotta niistä saisi rauhassa kirjoittaa erityisen pitkiä, seikkaperäisiä ja kiehtovia tekstejä Wagnerin

silkki-baskereiden vaikutuksesta Ringin myöhempien johtomotiivien geopolitiisiin monadeihin.

Religiowagneriaani: uskoo, että Wagner ristiinnaulittiin syntiemme takia, astui taivasiin, nousi kolmantena päivänä kuolleista, ja on vapahtava maan ja taivaan. Nuhteettoman elämän elänyt religiowagneriaani pääsee vainajoiduttuaan seuraamaan pyhiä riittejä Bayreuth-nimiseen wagneriaaniseen ostosparatiisiin.

Natsiwagneriaani: on kaveriltaan kuullut, että Wagner oli herra A. Hitlerin lempisäveltäjä ja siten henkilökohtaisesti

vastuussa toisesta maailmansodasta. Sitäpaitsi Wagnerin biiseissä neekeri on tyhmä ja valkoinen mies kingi ja naiset yläosattomissa. Tämän lempeän lajin edustajat ovat valitettavan lyhytikäisiä, sillä he tapaavat kävellä päin lyhtypylviä ja suljettuja ovia.

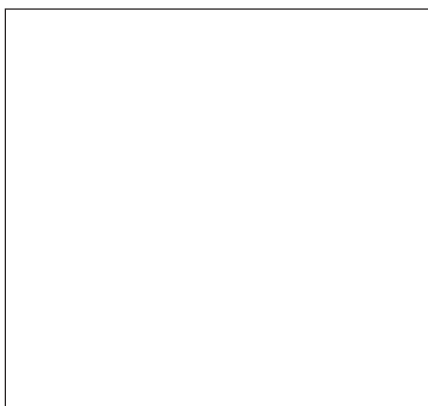
Neowagneriaani: ainoa laji, joka ymmärtää Wagnerin anarkostalinistisen perustendenssin. Ajautuu puristien iloksi yleensä ohjaajaksi, painottaen ohjauksessaan sitä, että Wotan todellisuudessa on keskitysleirin kommandantti. Brünnhilde rampa ja sokea kurtisaani, Siegfried MC Walhallan crackia polttava outlaw-biker. Sitä se kapitalismi tekee.

Antiwagneriaani: wagneriaaneista in-tohimoisin ja uskollisin. Hakeutuu yleensä Helsingin Sanomien musiikkikriitikoksi, jotta voi mainita rakkaan Wagnerinsa mahdollisimman usein.

Fennowagneriaani: ujo ja arka otus. Siitä huolimatta erityisen toimielias, kuten maamme rikas Wagner-perinne ja lukematon määrä suomenkielistä Wagner-kirjallisuutta selvästi todistavat. Ei havaintoa.

Riemastuttavan rakastettavia wagneriaaneja (snobi, contra, matkailija, disko-fiili, monomaani, turhautunut laulaja, ammattimaallikko) löytyy joka lähtöön ja joka makuun. Yksi seikka heitä kaikkia kuitenkin yhdistää. Jokainen heistä tietää perimmäisen totuuden Wagnerin esittämisestä ja tulkitsemisesta. Jos pyydät oikein kauniisti, et ehkä joudu kuuntelemaan sitä.

Ehkä.

Richard Wagner
nibelungin sormuksessa.
Koko maailma polvistuu
hänen jalkojensa juureen.
Saksalainen pilapiirros
vuodelta 1876

* * * * *